

Obecna sytuacja polskiej gospodarki oczami przedsiębiorców – wyniki badań PARP

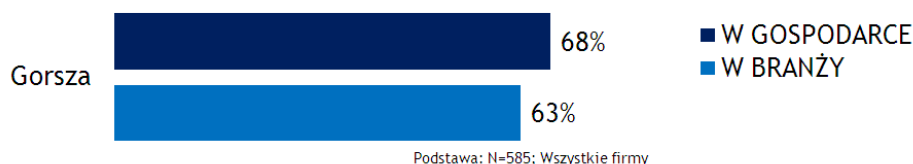
2/3 polskich przedsiębiorców uważa, że w ciągu ostatniego roku koniunktura gospodarcza się pogorszyła, a prawie 70% odczuwa tego skutki we własnej firmie. Pomimo tych niepokojących informacji przedsiębiorcy dostrzegają pierwsze symptomy poprawy – co trzeci przedsiębiorca spodziewa się poprawy ogólnej koniunktury w ciągu najbliższych 3 miesięcy, a 38% prognozuje zakończenie kryzysu w przeciągu najbliższego roku. Przekonania przedsiębiorców są zgodne z analizami i prognozami wynikającymi z prac zespołu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i PARP realizowanych w ramach projektu Instrument Szybkiego Reagowania (ISR). Wyniki analiz wskazują, że najniższy punkt spowolnienia polska gospodarka przeszła na przełomie IV kw. 2012 r. i I kw. 2013 r. Eksperti oceniają, że druga połowa 2013 r. przyniesie niewielkie ożywienie, nasili się ono w 2014., by w 2015 r. przejść w fazę wyraźnego ożywienia. Zgodnie z prognozami zespołu badawczego ISR będziemy mieć do czynienia z wyraźną poprawą w branży handlowej - dynamika sprzedaży detalicznej wyniesie ok. 4% pod koniec 2013 r. i ok. 7% w trzecim kwartale 2014 r., na co również wskazują dane GUS z lipca br., potwierdzające korzystny trend sygnalizowany przez ekspertów ISR. Główne źródła przyszłego wzrostu to w opinii analityków - eksport i powoli rosnąca konsumpcja.

Między lipcem a wrześniem 2013 roku, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości przeprowadziła, na reprezentatywnej grupie blisko 600 właścicieli i osób zarządzających firmami działającymi w Polsce, badanie na temat sytuacji gospodarczej w ich branży, w Polsce i na świecie. Badanie zostało zrealizowane w ramach pięcioletniego programu badawczego Panel Polskich Przedsiębiorstw, który jest pierwszym tego typu projektem badawczym realizowanym w Polsce. Jego celem jest bieżąca obserwacja najważniejszych zjawisk i trendów zachodzących w polskiej gospodarce oraz poznanie opinii polskiego biznesu na temat polityki gospodarczej i projektowanych regulacji prawnych

W trakcie nadchodzącego III Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, który odbędzie się w dniach 16-18 września br. w Katowicach (<http://www.kongresmsp.eu/pl/>) została zaplanowana Sesja Plenarna pt. „Czy kryzys w Europie i na rynkach globalnych zagraża MSP?“, podczas której Prof. Witold Orłowski, dyrektor Szkoły Biznesu Politechniki Warszawskiej zaprezentuje i omówi opinie polskiego biznesu na temat obecnej sytuacji gospodarczej w Polsce i na świecie.

Przeprowadzone przez PARP badanie pokazuje, że polscy przedsiębiorcy oceniają obecną koniunkturę gorzej w porównaniu z czerwcem ubiegłego. Badani przedsiębiorcy uważają, że mamy obecnie do czynienia z kryzysem w ich branży (64%), polskiej gospodarce (78%), jak również gospodarce światowej (82%). Prawie 70% badanych deklaruje również, że obecnie odczuwa skutki spowolnienia. Wśród badanych przedsiębiorców obserwujemy jednak dość liczną grupę optymistów - 28% badanych przewiduje poprawę sytuacji w najbliższych 3 miesiącach, a 38% spodziewa się lepszej koniunktury w ciągu nadchodzącego roku.

Koniunktura obecnie w porównaniu z czerwcem 2012

Koniunktura za 3 miesiące

Według deklaracji przedsiębiorców, spowolnienie gospodarcze dotyka ich firmy poprzez: nasilenie konkurencji, trudności w pozyskaniu klientów, spadek cen i marż, spadek wolumenu i wartości sprzedaży, opóźnienia w regulowaniu płatności.

W jaki sposób kryzys dotyka przedsiębiorców?

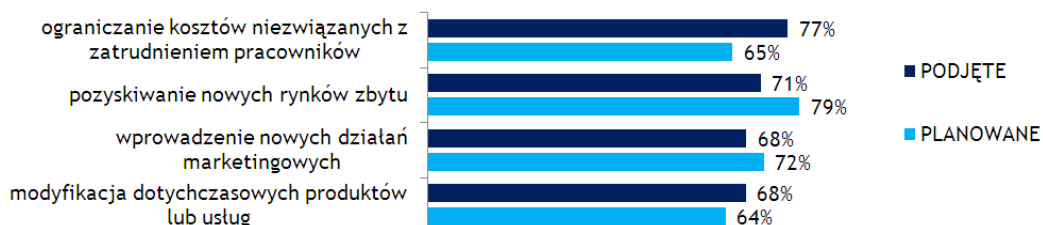

Przeciwdziałając skutkom kryzysu gospodarczego przedsiębiorcy wprowadzili lub planują wprowadzić w najbliższym czasie wiele różnorodnych działań. Należą do nich przede wszystkim: ograniczenie kosztów niezwiązanych z zatrudnieniem, pozyskanie nowych rynków i nowe działania marketingowe, oraz modyfikacja produktów czy usług. **Warto zwrócić uwagę, że te zamierzenia mają pozytywny wymiar - świadczą o prorozwojowym nastawieniu wobec prowadzonego biznesu.** Co więcej, w badaniu przeprowadzonym przez PARP pod koniec 2009 r.¹ przedsiębiorcy pytani o podjęte działania w związku z kryzysem koncentrowali się na ogólnym ograniczaniu kosztów i oszczędzaniu. Nowych rynków zbytu szukał tylko co piąty przedsiębiorca (gdy w 2013 r. trzech na czterech właścicieli firm), działania marketingowe podejmował co dziesiąty (w 2013 r. prawie 70% firm). **Pokazuje to jak bardzo zmieniły się postawy polskich przedsiębiorców w ostatnich latach – w tej**

¹ W. Orłowski, R. Pasternak, K. Flaht, d. Szubert, *Procesy inwestycyjne i strategie przedsiębiorstw w czasie kryzysu*, PARP 2010.

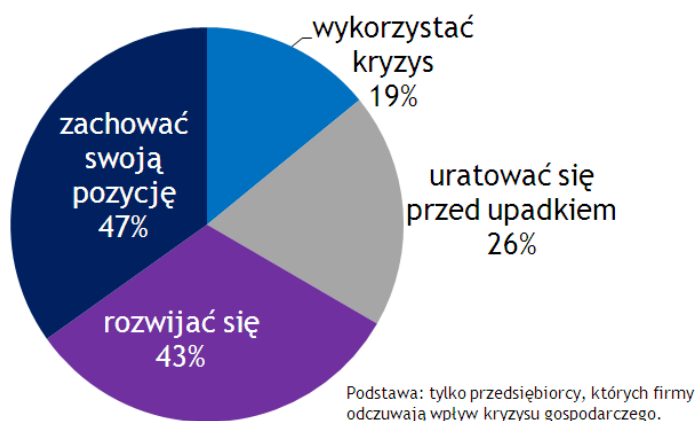
chwili są oni niezwykle aktywni i poszukują nowych źródeł konkurencyjności, wymagających inwencji i inwestycji po stronie przedsiębiorstw.

Co robią firmy w kryzysie?

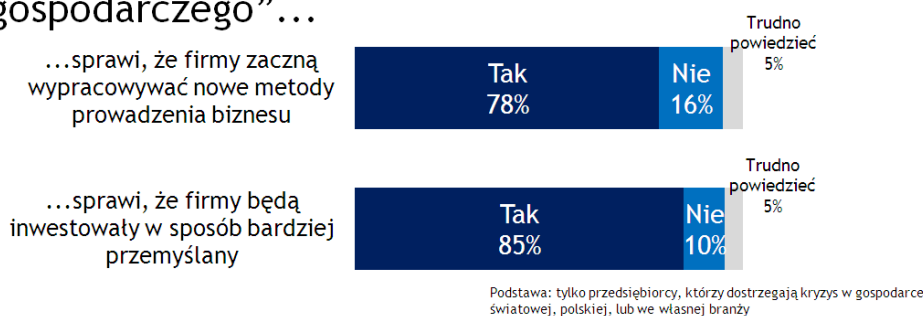
Co ważne, w ciągu najbliższych 3 miesięcy prawie co trzeci badany (31%) planuje zwiększyć zatrudnienie, a połowa (51%) przedsiębiorców w ciągu najbliższych 6 miesięcy planuje inwestować w środki trwałe (70%), nowe produkty lub usługi (60%) oraz w kapitał ludzki (42%).

W okresie spowolnienia gospodarczego firmy przyjmują różne filozofie na działanie. Z badania PARP wynika, że blisko połowa badanych firm chce przede wszystkim utrzymać swoją pozycję, ale blisko drugie tyle chce się rozwijać, a co czwarty przedsiębiorca walczy o istnienie firmy na rynku. Interesującą i dość liczna grupę stanowią ci, którzy w kryzysie widzą szansę na rozwój – takie podejście prezentuje co piąta firma.

Opinie badanych świadczą o tym, że kryzys gospodarczy stanowi istotny impuls do działań naprawczych i rozwojowych. Aż 85% przedsiębiorców uważa, że obecna dekonunktura sprawi, że firmy będą inwestowały w sposób bardziej przemyślany, a według 78% przedsiębiorców obecna sytuacja sprawi, że firmy zaczną wypracowywać nowe metody prowadzenia biznesu.

Zjawisko określane mianem „kryzysu gospodarczego”...

W zaplanowanej sesji plenarnej 16 września br. odbywającej się podczas III Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach wezmą udział następujący goście:

- Janusz Piechociński, Wicepremier, Minister Gospodarki,
- Joanna Drake, Dyrektor ds. MSP i Przedsiębiorczości w Generalnej Dyrekcji ds. Przedsiębiorstw i Przemysłu KE,
- Miras Beisembayev, Dyrektor Zarządzający, Członek Zarządu “Entrepreneurship Development Fund” DAMU z Kazachstanu,
- Helena Duarte, Doradca Zarządu, Portugalska Agencja ds. Konkurencyjności i Innowacji,
- Olgierd Dziekoński, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP,
- Philippe Godfroid, Przewodniczący Belgijskiej Unii Klas Średnich UCM (Union des Classes Moyennes),
- Joost van Iersel, przedstawiciel EKES, Komisja Konsultacyjna ds. Przemian Przemysłu,
- Bożena Lublińska - Kasprzak, Prezes PARP,
- Prof. Witold Orłowski, dyrektor Szkoły Biznesu Politechniki Warszawskiej, główny ekonomista PwC
- Janusz Steinhoff, Przewodniczący Rady Krajowej Izby Gospodarczej i Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach.

Ekspertci będą rozmawiali o tym...

1. ...jak w ich kraju, z perspektywy przedsiębiorców wygląda sytuacja gospodarcza?
2. ...jak przedsiębiorcy radzą sobie w okresie dekonjunktury?
3. ...jakie instrumenty o charakterze antykryzysowym są dostępne dla przedsiębiorców, w szczególności z sektora MSP?

Biuro prasowe PARP:

Miłosz Marczuk

Rzecznik prasowy PARP

media@parp.gov.pl

Tel. 22 432 82 34

Kom. 696 488 150

Kontakt w sprawie badania:

Agnieszka Haber

agnieszka_haber@parp.gov.pl

tel. 22 432 83 65; 694 476 925

Maciej Szalaj

maciej_szalaj@parp.gov.pl

Tel. 22 432 85 55

Michał Andrejczuk

michal_andrejczuk@parp.gov.pl

Tel. 22 432 86 52

